

BÀI TUYÊN TRUYỀN LUẬT HỢP TÁC XÃ “ Một số quy định mới của Luật hợp tác xã năm 2023”

Luật Hợp tác xã năm 2023 được Quốc hội thông qua ngày 20 tháng 6 năm 2023, thay thế Luật Hợp tác xã năm 2012, Luật gồm có 12 Chương, 115 Điều. Luật Hợp tác xã năm 2023 quy định có nhiều điểm mới khác biệt so với Luật Hợp tác xã năm 2012 cụ thể như sau:

1. Thứ nhất, bổ sung nhiều khái niệm liên quan đến hợp tác xã

So với Luật Hợp tác xã 2012, Luật Hợp tác xã năm 2023 đã bổ sung thêm nhiều định nghĩa liên quan đến hợp tác xã và các hoạt động hợp tác xã, điển hình như:

- Hợp tác xã: Là tổ chức có tư cách pháp nhân do ít nhất 05 thành viên chính thức tự nguyện thành lập, hợp tác tương trợ trong sản xuất, kinh doanh, tạo việc làm nhằm đáp ứng nhu cầu chung về kinh tế, văn hóa, xã hội của thành viên, góp phần xây dựng cộng đồng xã hội phát triển bền vững.

- Liên hiệp hợp tác xã là tổ chức có tư cách pháp nhân do ít nhất 03 hợp tác xã là thành viên chính thức tự nguyện thành lập, hợp tác tương trợ trong sản xuất, kinh doanh, tạo việc làm nhằm mở rộng quy mô sản xuất, kinh doanh...

- Giao dịch nội bộ: Là việc cung cấp sản phẩm, dịch vụ bao gồm cả dịch vụ tạo việc làm và hoạt động cho vay nội bộ của hợp tác xã, liên hiệp hợp tác xã cho thành viên chính thức theo thỏa thuận bằng văn bản.

- Giao dịch bên ngoài: Là giao dịch của hợp tác xã, liên hiệp hợp tác xã không thuộc giao dịch nội bộ.

- Giấy chứng nhận đăng ký hợp tác xã: Là văn bản bằng bản giấy hoặc bản điện tử ghi thông tin về đăng ký hợp tác xã, liên hiệp hợp tác xã do cơ quan đăng ký kinh doanh cấp cho hợp tác xã, liên hiệp hợp tác xã...

2. Thứ hai, thêm hành vi bị nghiêm cấm liên quan đến hợp tác xã

Điều 7 Luật Hợp tác xã 2023 đã bổ sung thêm nhiều hành vi bị nghiêm cấm liên quan đến hợp tác xã so với trước đây. Theo đó:

- Hành vi bị nghiêm cấm đối với cơ quan quản lý Nhà nước: Hỗ trợ, ưu đãi cho tổ hợp tác, hợp tác xã, liên hiệp hợp tác xã không đúng nguyên tắc, đối tượng, thẩm quyền, nội dung, trình tự, thủ tục theo quy định pháp luật; Lợi dụng quyền hạn để làm trái quy định của pháp luật về hỗ trợ, ưu đãi cho tổ hợp tác, hợp tác xã, liên hiệp hợp tác xã; Gây chậm trễ, phiền hà, cản trở, sách nhiễu tổ hợp tác, hợp tác xã, liên hiệp hợp tác xã... trong đăng ký, hoạt động và thực hiện hỗ trợ tổ hợp tác, hợp tác xã, liên hiệp hợp tác xã.

- Hành vi bị nghiêm cấm đối với tổ hợp tác, hợp tác xã, liên hiệp hợp tác xã và các thành viên: Sử dụng nguồn lực hỗ trợ không đúng mục đích đã cam kết; Lợi dụng chức vụ, quyền hạn vì lợi ích cá nhân hoặc của một nhóm thành viên...

3. Thứ ba, thêm quyền, nghĩa vụ của hợp tác xã, liên hiệp hợp tác xã

Bên cạnh các quyền, nghĩa vụ của hợp tác xã, liên hiệp hợp tác xã đã được ghi nhận trước đây, Điều 8, Điều 9 Luật Hợp tác xã năm 2023 đã bổ sung thêm một số quyền và nghĩa vụ sau:

- Về quyền của hợp tác xã, liên hiệp hợp tác xã: Cho vay nội bộ theo quy định; Huy động vốn theo quy định; Theo dõi riêng các khoản doanh thu, chi phí của giao dịch nội bộ và giao dịch bên ngoài; Tham gia tổ chức đại diện của hợp tác xã, liên hiệp hợp tác xã...

- Về nghĩa vụ của hợp tác xã, liên hiệp hợp tác xã: Thực hiện công bố thông tin cho thành viên theo quy định tại Luật Hợp tác xã và công bố thông tin theo quy định của pháp luật có liên quan; Bồi thường thiệt hại do hợp tác xã, liên hiệp hợp tác xã gây ra cho thành viên theo quy định và Điều lệ; Lập, cập nhật và lưu trữ sổ đăng ký thành viên chính thức, thành viên liên kết góp vốn...

4. Thứ tư, bổ sung một Chương về chính sách phát triển hợp tác xã, liên hiệp hợp tác xã

Đây được xem là một trong những điểm mới nổi bật tại Luật Hợp tác xã 2023. Cụ thể, Luật Hợp tác xã 2023 đã bổ sung thêm Chương II Chính sách của nhà nước về phát triển tổ hợp tác, hợp tác xã, liên hiệp hợp tác xã.

- Điều 18 Luật Hợp tác xã 2023 nêu rõ, hợp tác xã, liên hiệp hợp tác xã được xem xét thụ hưởng chính sách trên khi đáp ứng các tiêu chí sau:

- Không trong thời gian thi hành quyết định xử lý vi phạm hành chính do vi phạm các hành vi bị nghiêm cấm; không trong thời gian chấp hành bản án hình sự của Tòa án đã có hiệu lực pháp luật;

- Phát triển thành viên hoặc tăng tỷ lệ giá trị giao dịch nội bộ hoặc phát triển quỹ chung không chia, tài sản chung không chia hoặc thực hiện giáo dục, đào tạo cho thành viên, người lao động hoặc mới thành lập tại địa bàn kinh tế - xã hội khó khăn, địa bàn kinh tế - xã hội đặc biệt khó khăn;

- Có báo cáo kiểm toán trong trường hợp có yêu cầu.

5. Thứ năm, thêm điều kiện nhà đầu tư nước ngoài trở thành thành viên hợp tác xã

Khoản 1 Điều 30 Luật Hợp tác xã 2023 bổ sung điều kiện để cá nhân là nhà đầu tư nước ngoài trở thành thành viên hợp tác xã. Theo đó, cá nhân là nhà đầu tư nước ngoài muốn trở thành thành viên chính thức, thành viên liên kết góp vốn của hợp tác xã phải có Giấy chứng nhận đăng ký đầu tư theo quy định pháp luật về đầu tư.

Ngoài ra, cá nhân là nhà đầu tư nước ngoài, tổ chức kinh tế có vốn đầu tư nước ngoài khi tham gia là thành viên chính thức, thành viên liên kết góp vốn của hợp tác xã phải đáp ứng các điều kiện sau:

- Điều kiện tiếp cận thị trường đối với nhà đầu tư nước ngoài;

- Điều kiện đảm bảo quốc phòng, an ninh theo quy định. Trong đó, tổng số thành viên chính thức là tổ chức kinh tế có vốn đầu tư nước ngoài và cá nhân là nhà đầu tư nước ngoài phải chiếm tỷ lệ dưới 35% tổng số thành viên chính thức của hợp tác xã.

6. Thứ sáu, bổ sung quy định cho vay nội bộ trong hợp tác xã

Luật Hợp tác xã 2023 đã bổ sung quy định về hoạt động cho vay nội bộ trong hợp tác xã, liên hiệp hợp tác xã tại Điều 83.

Theo đó, cho vay nội bộ là việc hợp tác xã, liên hiệp hợp tác xã cho thành viên chính thức vay trong thời hạn không quá 12 tháng nhằm hỗ trợ sản xuất, kinh doanh và đời sống trên nguyên tắc tự nguyện, tự chịu trách nhiệm, không vì mục tiêu lợi nhuận. Đáng chú ý, việc cho vay phải bảo toàn vốn, có hoàn trả và bù đắp đủ các khoản chi phí của hoạt động cho vay nội bộ. Hoạt động cho vay nội bộ không phải là hoạt động ngân hàng theo quy định của pháp luật về các tổ chức tín dụng.

Điều 83 Luật này cũng nêu rõ, hợp tác xã, liên hiệp hợp tác xã cho vay nội bộ khi đáp ứng các điều kiện sau:

- Hợp tác xã, liên hiệp hợp tác xã tổ chức theo tổ chức quản trị đầy đủ và số lượng thành viên Ban kiểm soát tối thiểu từ 03 thành viên trở lên;
- Cho vay nội bộ sau khi đảm bảo nguồn vốn cho hoạt động sản xuất, kinh doanh, không sử dụng nguồn vốn huy động trong và ngoài thành viên để cho vay nội bộ;
- Ghi chép, theo dõi và hạch toán riêng hoạt động cho vay nội bộ;
- Cho vay nội bộ phải được Đại hội thành viên thông qua và quy định trong Điều lệ.

7.Thứ bảy, Luật Hợp tác xã năm 2023 quy định Chương IX về tổ hợp tác:

Việc thành lập, tổ chức, hoạt động của tổ hợp tác được thực hiện trên cơ sở hợp đồng hợp tác theo quy định của pháp luật dân sự. Tổ hợp tác khi có góp vốn và hợp đồng hợp tác không xác định thời hạn hoặc có thời hạn từ 12 tháng trở lên hoặc tổ hợp tác đề nghị thụ hưởng chính sách của Nhà nước phải đăng ký tại cơ quan đăng ký kinh doanh; khuyến khích tổ hợp tác khác đăng ký.

Như vậy, quy định việc thành lập, tổ chức hoạt động của tổ hợp tác được thực hiện trên cơ sở hợp đồng hợp tác; tổ hợp tác khi thành lập được cấp giấy chứng nhận đăng ký tổ hợp tác tại cơ quan đăng ký kinh doanh./.

